

Sygn. akt **VIII Ua 3/19**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 lutego 2020 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Teresa Kalinka
Sędziowie:	Mariola Szmajduch del. Anna Capik-Pater (spr.)
Protokolant:	Ewa Gambuś

po rozpoznaniu w dniu 13 lutego 2020r. w Gliwicach

sprawy z odwołania B. P. (P.)

przeciwko Wojewódzkiemu Zespołowi do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w K.

o ustalenie stopnia niepełnosprawności

na skutek apelacji odwołującego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 24 października 2018 r. **sygn. akt** VI U 63/18

oddala apelację.

(-) sędzia del. Anna Capik-Pater (spr.) (-) sędzia Teresa Kalinka (-) sędzia Mariola Szmajduch

Sygn. akt VIII Ua 3/19

UZASADNIENIE

Odwołujący B. P. wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w K. z dnia 27 listopada 2017 roku nr ON. (...)1.3530.2017 utrzymującego w mocy orzeczenie Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w G. z dnia 5 września 2017 roku nr (...). (...) (...) (...)2017, mocą którego odmówiono odwołującemu wydania kolejnego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

Odwołujący podnosił, że stan jego zdrowia pozwala stwierdzić, że ma stopień niepełnosprawności znaczny. Nadto podniósł, że nie uwzględniono w zaskarżonej decyzji opinii neurologicznej dotyczącej stanu jego zdrowia.

Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w K. wniósł o oddalenie odwołania. Wskazał, że dostarczona dokumentacja medyczna oraz przeprowadzone badanie lekarskie nie dają podstaw do ustalenia u odwołującego innego niż umiarkowany stopień niepełnosprawności albowiem w chwili obecnej nie wymaga on stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji, stąd też zaliczony został do umiarkowanego, a nie znacznego stopnia niepełnosprawności. Natomiast do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osoby z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy lub zdolną do pracy ale jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającej (w celu pełnienia ról społecznych), stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Sąd Rejonowy ustalił, że **orzeczeniem** z dnia 11 maja 2015 roku nr (...). (...).1. (...).OSN.2015 Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w G. zaliczył odwołującego B. P. do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności (symbol 03-L, 07-S). Orzeczenie wydano na stałe. Ustalono, że stopień niepełnosprawności datuje się od 13 kwietnia 2015 roku.

Dnia 1 sierpnia 2017 roku odwołujący się złożył ponowny wniosek o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

Orzeczeniem z dnia 5 września 2017 roku nr (...). (...). (...). (...).2017 Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w G. odmówił odwołującemu B. P. wydania kolejnego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, uzasadniając to tym, iż posiada on ważne orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Od ww. orzeczenia B. P. wniósł w dniu 21 września 2017 roku odwołanie. Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w G. podtrzymał swoje stanowisko i przekazał sprawę do rozpoznania Wojewódzkiemu Zespołowi do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w K..

Zaskarżonym orzeczeniem z dnia 27 listopada 2017 roku nr ON. (...).1. 3530.2017 Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w K. utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie. Wskazał, że odwołujący się B. P. posiada ważne orzeczenie o zaliczeniu go do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności o nr (...). (...).1. (...).OSN.2015 z dnia 11 maja 2015 roku wydane przez Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w G. na stałe. Stan zdrowia odwołującego się uniemożliwia podjęcie zatrudnienia oraz wymaga on częściowej pomocy innej osoby w celu pełnienia ról społecznych, co kwalifikuje go do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Natomiast w/w nie wymaga w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji, co oznacza naruszenie sprawności organizmu w stopniu uniemożliwiającym zaspokojenie bez pomocy innych osób podstawowych potrzeb życiowych, za które uważa się przede wszystkim samoobsługę, poruszanie się i komunikację. W związku z powyższym orzeczenie Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w G. o odmowie wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności jest zasadne i zgodnie z obowiązującymi przepisami, ponieważ § 15 ust. 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 roku (Dz. U. Nr 139, poz. 1328, z późn. zm.) stanowi, iż w przypadku gdy skład orzekający nie stwierdził zmiany stanu zdrowia osoby posiadającej ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, wydaje się orzeczenie o odmowie wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

Sąd I instancji w całości podzielił wnioski zawarte w opinii biegłych z dziedziny neurologii i laryngologii. Biegły neurolog wskazał, że odwołujący się B. P. jest osobą niepełnosprawną w stopniu lekkim. Niepełnosprawność ta wynika z przewlekłych zaburzeń równowagi, bólów głowy – co związane jest z niewydolnością krążenia kręgowo – podstawnego. Niepełnosprawność neurologiczna nie ma wpływu na zmianę decyzji dotychczas ustalonego stopnia niepełnosprawności. Natomiast z opinii biegłego laryngologa podzielonej przez Sąd Rejonowy wynika, że odwołujący B. P. jest osobą niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym. Biegli ustalili, że symbol przyczyny niepełnosprawności to 03-L, 07-S. Orzeczenie wydane jest na stałe. Stwierdzili także, że niepełnosprawność istnieje od 13 kwietnia 2015 roku.

Odwołujący nie wniósł zarzutów w zakreślonym przez Sąd terminie.

W części zważeniowej Sąd Rejonowy przytoczył treść z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 511) oraz treść § 29 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 roku w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz.U. z 2018 r. poz. 2027). Wskazał Sąd I instancji, że :

1. niezdolność do pracy oznacza całkowitą niezdolność do wykonywania pracy zarobkowej z powodu fizycznego, psychicznego lub umysłowego naruszenia sprawności organizmu;
2. konieczność sprawowania opieki oznacza całkowitą zależność osoby od otoczenia, polegającą na pielęgnacji w zakresie higieny osobistej i karmienia lub w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ułatwiania kontaktów ze środowiskiem;
3. konieczność udzielania pomocy, w tym również w pełnieniu ról społecznych oznacza zależność osoby od otoczenia, polegającą na udzieleniu wsparcia w czynnościach samoobsługowych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, współdziałania w procesie leczenia, rehabilitacji, edukacji oraz w pełnieniu ról społecznych właściwych dla każdego człowieka, zależnych od wieku, płci, czynników społecznych i kulturowych;
4. przez długotrwałą opiekę i pomoc w pełnieniu ról społecznych rozumie się z kolei konieczność jej sprawowania przez okres powyżej 12 miesięcy.

Powołując się na zgromadzony materiał dowodowy, Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że odwołujący B. P. – chociaż niewątpliwie wymaga pomocy – to jednak nie wymaga stałej pomocy i opieki osób innych w celu pełnienia ról społecznych w rozumieniu ww. przepisów. Ustalił, że brak jest podstaw do stwierdzenia, że u odwołującego doszło do zmiany stanu zdrowia, uzasadniającej zmianę ustalonego umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

W świetle powyższego, na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c, Sąd Rejonowy wyrokiem z dnia 24 października 2018 roku w sprawie B. P. przeciwko Wojewódzkiemu Zespołowi do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w K. o ustalenie stopnia niepełnosprawności na skutek odwołania B. P. od decyzji Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w K. z dnia 27 listopada 2017 roku, nr ON. (...)1.3530.2017 oddalił odwołanie od zaskarżonej decyzji, nie stwierdzając podstaw do jej zmiany.

Apelację od powyższego wyroku wniósł odwołujący.

Zaskarżając wyrok, wniósł o jego zmianę poprzez zaliczenie go od osób o znacznym stopniu niepełnosprawności. Podniósł, że nie może być wyznacznikiem do otrzymania znacznego stopnia niepełnosprawności to, że jest w stanie samodzielnie dokonywać codziennych czynności. Wskazał, że wielu jest takich niepełnosprawnych, którzy pracują , a mimo to posiadają znaczny stopień niepełnosprawności. Zarzucił ubezpieczony , że występują błędy w opinii biegłego laryngologa, który napisał, że odwołujący miał operację laryngologiczną, co nie miało miejsca . Odnośnie opinii biegłego neurologa podniósł, że nie odniósł się biegły do krwiaka podczepcowego głowy, którego dokumentacja jest potwierdzona badaniem tomografii głowy. W dalszej części apelacji, ubezpieczony w głównej mierze podważał prawidłowość oceny stanu jego zdrowia dokonanej przez biegłych. W szczególności akcentował poważny stan swojego zdrowia

Odwołujący podniósł, że Sąd bezgranicznie zaufał biegłym, a nie wziął pod uwagę opinii lekarzy prowadzących. Podkreślił, że jego stan zdrowia się pogarsza.

Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w K. nie odniósł się do apelacji odwołującego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy przeprowadził prawidłowe postępowanie dowodowe, nadto dokonał właściwych ustaleń odnośnie stanu zdrowia B. P., a następnie w sposób słuszny ocenił zgromadzony materiał dowodowy, z zachowaniem wszelkich reguł oceny dowodów z równoczesnym uwzględnieniem zasad logiki i doświadczenia życiowego. Uzasadnienie Sądu Rejonowego do zaskarżonego wyroku jest szczegółowe i sporządzone zgodnie w wymogami art. 328 § 2 k.p.c.

Wyrok Sądu I instancji jest trafny i odpowiada prawu, a dokonane ustalenia faktyczne Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne.

Zarzuty apelacji Sąd Okręgowy uznał za niezasadne i będące w istocie nieuzasadnioną polemiką z prawidłowo ustalonym przez Sąd I instancji stanem faktycznym. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, samo przytoczenie w apelacji odmiennej własnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego nie może być uznane za wystarczające do podważenia dokonanych przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych oraz ich oceny i znaczenia jako przesłanek rozstrzygnięcia sprawy i nie uzasadnia naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 3 września 1969 roku, w sprawie PR 228/69, nie publikowany; z dnia 7 stycznia 2005 roku, w sprawie IV CK 387/04, opublikowany w LEX nr 177263; z dnia 15 kwietnia 2004 roku, w sprawie IV CK 274/03, opublikowany w LEX nr 164852).

Sąd Okręgowy wskazuje, że zgodnie z art. 382 kpc istnieje możliwość poszerzenia przez Sąd II instancji "materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji" o materiał zebrany w postępowaniu apelacyjnym. Sąd II instancji działa nie tylko jako sąd odwoławczy, lecz także merytoryczny, a zatem nie może poprzestać na wyłącznym zbadaniu zarzutów apelacyjnych. Powinien poczynić własne ustalenia i samodzielnie ocenić je z punktu widzenia prawa materialnego.

W związku z powyższym, Sąd Okręgowy uzupełnił postępowanie dowodowe i dopuścił dowód z opinii biegłych z zakresu laryngologii i neurologii. Biegli w sposób szczegółowy, kompleksowy oraz fachowy odnieśli się do tezy sformułowanej przez Sąd. przedłożone przez ubezpieczonego na rozprawie przed Sądem I instancji w dniu 24 maja 2019 r. wyniki badań, a także zarzuty podniesione w piśmie z dnia 24 września 2018 r. Pozostają bez znaczenia dla rozstrzygnięcia. Biegli sądowi wskazali, że nie istnieją żadne przesłanki do uznania ubezpieczonego za osobę o znacznym stopniu niepełnosprawności, a ostatnie wykonane badanie rezonansem magnetycznym nie ma żadnego wpływu na ostateczną ocenę stanu zdrowia ubezpieczonego. Odnosząc się natomiast do schorzeń neurologicznych, to zaznaczyć należy, że ww. biegli jednoznacznie wskazali, że z dokumentacji medycznej zgromadzonej w aktach sprawy nie wynika, aby ubezpieczonego można byłoby uznać za osobę o znacznym stopniu niepełnosprawności z tych przyczyn. Z dokumentów tych nie wynika bowiem, żeby zaburzenia równowagi miały związek ze schorzeniami neurologicznymi. Biegli wskazali również, że w 2017 r. przeprowadzono u ubezpieczonego dwa badania tomografem komputerowym, a ich wyniki nie pozwalają na stwierdzenie, że w obrębie (...) występują zmiany chorobowe pourazowe, czy też inne patologie. Biegli sądowi podkreślili również, że krwiniak podczepcowy (uwidoczony w badaniu w dniu 6 sierpnia 2017 r.) z natury rzeczy jest krwiniakiem podskórnym ulegającym w krótkim czasie całkowitemu wchłonięciu bez żadnego negatywnego wpływu na funkcjonowanie (...). Tym samym biegli z zakresu laryngologii oraz neurologii stwierdzili, że nie istnieją żadne przesłanki do uznania ubezpieczonego za osobę o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Przechodząc do dalszych rozważań, trzeba podnieść, że Sąd I instancji zweryfikował ustalenia Powiatowego i Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w drodze opinii biegłych z zakresu laryngologii i neurologii. Biegli w postępowaniu przed Sądem I instancji, akcentując poważny stan zdrowia ubezpieczonego, z uwagi na zdiagnozowane schorzenia podzielili stanowisko Wojewódzkiego Zespołu w przedmiocie uznania, iż B. P. nie wymaga stałej i długotrwałej pomocy innych osób w spełnianiu ról społecznych, nie spełnia też przesłanek do stwierdzenia u niego niezdolności do samodzielnej egzystencji. Sąd odwoławczy podziela tę ocenę w zakresie uznania wydanych w postępowaniu przez Sądem I instancji opinii biegłych za wiarygodne, rzetelne i fachowe, jak i dokonaną przez ten Sąd ocenę stanu zdrowia ubezpieczonego w aspekcie niespełnienia kryterium określonego w § 29, ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz.U. z 2015, poz.

1110). Wspomnieć należy, że przepis ten orzeczenie o konieczności sprawowania opieki uzależnia od stwierdzenia całkowitej zależności osoby od otoczenia, polegającej na pielęgnacji w zakresie higieny osobistej i karmienia lub w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ułatwiania kontaktów ze środowiskiem. Jak również od konieczności udzielania pomocy, w tym również w pełnieniu ról społecznych – co oznacza zależność osoby od otoczenia, polegającą na udzieleniu wsparcia w czynnościach samoobsługowych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, współdziałania w procesie leczenia, rehabilitacji, edukacji oraz w pełnieniu ról społecznych właściwych dla każdego człowieka, zależnych od wieku, płci, czynników społecznych i kulturowych. Tymczasem z akt sprawy wynika, że odwołujący zachował zdolność do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych, w rozumieniu powołanego przepisu. Odwołujący nie jest całkowicie zależny od otoczenia, w zakresie higieny osobistej i karmienia lub w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ułatwiania kontaktów ze środowiskiem. Zarzuty apelującego sprowadzające się do tego, że samodzielne wykonywanie przez ubezpieczonego codziennych czynności, takich jak umycie się, czy ubranie się, nie wpływają na kwestie znacznego stopnia niepełnosprawności, są chybione.

Bezasadna jest także argumentacja ubezpieczonego, iż w przedstawionych opiniach biegłych doszło do rażących błędów. Jak już wyżej wskazano, Sąd odwoławczy podziela stanowisko Sądu Rejonowego, także w zakresie oceny sporządzonych w tymże postępowaniu kwestionowanych opinii sądowych. Wbrew twierdzeniom apelującego, opinie te nie zostały sporządzone z rażącymi uchybieniami. Jednocześnie fakt, że ubezpieczony nie jest niepełnosprawny w stopniu znacznym, nie wynika również z opinii sądowej sporządzonej przez biegłych z zakresu laryngologii oraz neurologii na potrzeby postępowania odwoławczego. Tym wszystkie opinie sądowe sporządzone w niniejszej sprawie, prowadzą to tych samych wniosków.

Dodać również należy, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy wyznacza treść decyzji zaskarżonej i tylko w tym zakresie podlega ona kontroli sądu. Tym samym w niniejszej sprawie kontroli podlega orzeczenie Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Ś. z dnia 27 listopada 2017 r. mocą którego odmówiono odwołującemu wydania kolejnego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. W związku z tym, że jeżeli ubezpieczony uważa, że od tej pory stan jego zdrowia uległ pogorszeniu, to może on wnieść nowe żądanie do właściwego organu, w którym wskazując nowe okoliczności może domagać się przyznania prawa do żądanego świadczenia.

Reasumując, Sąd drugiej instancji podzielił stanowisko Sądu Rejonowego, że B. P. nie spełnia przesłanek warunkujących uznanie, że wymaga konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji Tym samym brak podstaw do uznania go za niepełnosprawnego w stopniu znacznym.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na mocy art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

(-) sędzia del. Anna Capik-Pater (spr.) (-) sędzia Teresa Kalinka (-) sędzia Mariola Szmajduch